

Una veïna de Sant Cugat fa donació del capbreu més antic de Sant Pere de Rodes

Data d'entre 1307 i 1315 i detalla les propietats del monestir a Llançà fent un retrat extraordinari en uns temps d'esplendor

Núria Viñolas, de Sant Cugat del Vallès, s'emociona explicant com durant vint anys el canterano que va conservar dels seus pares ha estat la llar del que, segurament, és el capbreu més antic que es conservi sobre el monestir de Sant Pere de Rodes –data dels anys 1307 al 1315– i potser el primer que van fer els habitants de Llançà. És, segons els experts que ja l'estan estudiant, un tresor que ara, gràcies a Viñolas i la seva família, preserva l'Arxiu Comarcal de l'Alt Empordà, al qual ha fet donació: «És com si hagués tornat a casa».

Sònia Masmartí explica que mai hauria pensat veure un document així. El capbreu més antic sobre el monestir fins ara datava del 1370, un moment de decadència. En canvi, l'actual, que inclou totes les propietats del monestir a la parròquia de Sant Vicenç de Llançà, retrocedeix uns seixanta anys i aporta una imatge molt diferent. Masmartí, que ja l'està transcrivint, explica que és un pou d'informació «on apareix la vil·la emmurallada de Llançà, un fossar i, a dins les muralles, totes les cases ocupades. Hi surt la plaça del poble, l'església nova i la vella. És un temps d'esplendor, un paradís, quasi tot està cultivat, no hi ha terres ermes». En el capbreu, hi surt Grifeu, la Farella, el Pujolar i també constata l'existència de masos fora muralles amb les seves terres. En aquells temps, Sant Pere de Rodes no és l'únic senyor de Llançà. També apareix Ermessenda de Llançà, amb moltes propietats.

Masmartí comenta que «els capbreus els feien els senyors feudals, en aquest cas el monestir, als pagesos que els havia concedit terres a canvi d'uns censos anuals». Cada vint o trenta anys es feien de nou. La historiadora assegura que aquest document «és un regal» que permet resseguir els orígens dels noms de les famílies, els masos, els topònims, i copsar coses poc comunes com ara que hi havia força olivars i que alguns pagesos pagaven els censos amb blat o lli. Un pagès ho feia amb verats i altres peixos per la Quaresma. Masmartí detalla que, a l'estiu, «pagava al monjo cellerer fins a dotze parells de llagostes».

Font del document:

https://www.emporda.info/cultura/2021/05/11/veina-sant-cugat-donacio-del/495351.html?utm_source=rss